

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . 12 korona
Fél évre . . . . . 6 korona
Negyed évre . . . . 3 korona
Egyes szám 20 fillér

POLITIKAI LAP.

Felolós szerkesztő: * Szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY. * Dr. MÜLLER JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadó:

hivatal: Zarándok u. 7.

☐ Telefon-szám: 174. ☐
Kéziratokat nem adunk vissza.

Páholyan.

Ide s tova megessendül már a kasza, suhog a sarló az áldott magyar termőföldeken. Addig is van már friss zöldségünk, burgonyánk, gyümölcsünk meglehetősen s a köz-életmezési viszonyok gondjainak tul vagyunk már a nehezén.

A harcztereken pedig, messze túl határainkon, folyik a legóriásibb mérkőzés. Mi, Magyarország itthon maradt lakossága, páholyból nézzük a világrázó eseményeket, még pedig minden különös szorongás nélkül, olyannyira kedvező a katonai helyzet, oly kevésbé fenyegeti hazánk területét ellenség, mint eddigelő soha.

Ha csak pusztá látványosság volna is ránk nézve ilyen jó helyzetünkben a világháború s annak soha nem is képzelt hatalmas méretekben kibontakozó befejezése, akkor is megérdemelné azt a pénzbeli áldozatot, a mit a pár nap mulva kibocsátandó nyolczadik magyar hadiköltségön támogatása czimén kér fölöslegeinkből a haza. Csakhogy ez egyfelől nem is áldozat. hanem az adott körülmények közt a lehető legjobb befektetés, mely illetékes pénzügyi tekintélyek nyilatkozata szerint az általános vagyondó kivetések alkalmával is a legnagyobb kiméletben fog részesülni, másfelől pedig hazafias kötelesség.

Nos, másfelől nem holmi szenzáció, de csak szórákoztatásra szánt előadás folyik most nyugaton és délnyugaton, kíváncsiságunkat izgatni, szemeinket elkápráztatni, hanem folyik a világtörténelem legnagyobb erőpróbjája, a melyen mi, a páholyan ülök is részt veszünk egész lelünkkel, mert hiszen a mi drága fiaink is a roppant színpadon működnek, vérüket ontva értünk; részt veszünk tehát égő rokonérzessel, a nemzeti becsület, nemzeti életérdek, nemzeti jövő minden feltésével és áhitatával.

Ilyen érzelmekkel fogadjuk a nyolczadik magyar hadikölcsönt!

Érsek-látogatás Zomborban.

Program szerinti pontossággal és a háború okozta pompa mellözése mellett is igaz melegséggel zajlott le érsekünk zombori látogatása. A város két napra mintha kivetkőzött volna régi formájából, liktető élet, valami különös és szokatlan ünnepi hangulat váltotta fel unalmas, letargikus csendjét . . .

Junius 5-én a Szabadán felől jövő esti gyorsal érkezett meg dr. Horváth Győző püspök, Révay Tibor kanonok és dr. Balogh Ernő főispán társaságában. Az állomáson a város küldöttsége fogadta Kleiner Lajos polgármester vezetésével, aki meleg szavakkal üdvözölte az egyházfejlesztet. Érsekünk a meghatott ságtól és örömtől telki köszönő szavai után az impozáns kocsimenet megindult s a Rákóczy-út, Széchenyi körút és Szent János-utcán át a r. kath. plébánia templom elé vonult, ahol fehér ruhás kis leánykák álltak utcáhozast sorfalat. A templomajtóban Köröcsey apát-plébános fogadta a magas vendéget és a templomba vezette, ahol belépésekor a templom amateur énekara az „Ecce sacerdos magnus“ kezdetti himnusszal fogadta. Rövid ima és áldásosztás után a plébániára ment és vacsora után lepihent.

Junius 6-án reggel 1/8 órákor csendes misét mondott, amely alatt a templom amateur énekara Grieszbacher mi-jét adta elő. Mise után a bérmeáldokhoz magas szárnyalású beszédet intézett, majd megkezdte a sok száz fiucska bérmeálását. Ennek végeztével látogatásokat tett az összes hivatalok főnökeinél, amely d. u. 3 órákor ért véget. Délután 1/2 órákor már a leánykongregáció tagjait vette föl, amely fényes ünnepély a templomban lelket emelő gyönyörü keretek között történt. Ezután a Szociális Misszió társulatnak a városháza nagytermében tartott évi rendes közgyűlésén elnökölt, amelyen hatalmas beszédet mondott. A beszéd oly gyönyörü volt és oly mély hatást keltezt, hogy azt lapunk számára is megszerztük és jövő számunkban közzé is tesszük. A közönség a nagytermet zsúfolásig megtöltötte és az érseket melegen ünnepelte.

Itt kívánjuk megjegyezni, hogy ez a humánus célok szolgálatában álló, s a város közönsége által eddig még nem igen ismert, sőt egyenesen mostoha elbánásban részesített egyesület csodálatos szép működést fejtett ki. A szeretet munkáját végzi a krisztusi szeretet szellemében, s ez évi működése oly sok irányú és sürgős természetű ügyet ölelt felt, hogy az érsek úr önagyméltósága is előlötti szintre örömeinek és legnagyobb meglepésének

adott kifejezést. Paula nővér mint a központ kiküldötte is részt vett ezen a közgyűlésen és hálás köszönetet mondott a magas vendégnek szives megjelenéséért. A közgyűlésen gyönyörü megnyitót mondott dr. Eperjesy Béláné az egyesület elnöke és frapáns beszédben méltatta az egyesület működését dr. Eperjesy Béla törvényszéki elnök.

A közgyűlés végeztével a plébániára vonult a menet, ahol a hatóságok küldöttségét fogadta érsekünk. Minden küldöttségnek gyönyörü beszéddel válaszolt, úgy hogy mindenki egy felejtethetetlen délután és együttlét emlékével távozott onnan. A küldöttségek fogadása a késő esti órákig tartott.

Junius 7-én reggel fél 8 órákor ismét csendes misét mondott amely alatt a zombori Kaszinó Dalárda szebbnél szebb egyházi énekeket adott elő. Mise után a leánykák bérmeálása következett, amely után rövid ebéd volt, mert a bajai vonattal a fópásztor tovább utazott.

Az állomáson nagyszámú közönség búcsúzott el még egyszer a magas vendégtől, ahol a város tisztviselői kara, s a megye részéről Sculteyri alispán és dr. Szabovlyevits főjegyző jelent meg. Szívélyes búcsúzás után az érsek kíséretével a vonatba szállt és sok szép emléket hagyva maga után, elhagyta városunkat.

Reméljük, nemsokára ismét viszontláthatjuk Öt városunk szerény falai között!

Zombor város lakossága figyelmébe.

Dr. Balogh Ernő főispán és Kleiner Lajos, Zombor város polgármestere az elmúlt vasárnap a megyeházán megtartott népes értekezletből kifolyólag felhívást bocsásjtottak ki, mely szerint a gazdák az általuk felajánlott gabonáért cserébe ipari és egyéb elsőrendű életszükségleti cikkeket fognak kapni. A cseréület lebonyolítására vonatkozó akció már meg is indult és a vidéki hatóságok megkapták az erre vonatkozó utasításokat. A kicseréléshez szükséges iparcikkeket a hadvezetőség fogja rendelkezésre bocsátani. Ennek ellenében a gazdák a megállapított áron fogják megkapni a hatóságok által megjelölt helyeken a szükséges cikkeket. A hadvezetőség a következő cikkeket kínálja a gazdáknak:

20 kgr. buzdárt kap egy kgr. gyertyát, vagy egy kgr. petroleumot, vagy egy kgr. cukrot, vagy egy orsó lenczérnát, vagy egy csomag gyufát, vagy egy liter szeszt maximális árért. A gazda a beszolgáltatott gabonáért megkapja a maximális árat és ugyancsak maximális áron veheti a kinttenteit mennyiségű árut. Az 1000 méteres

lenczerna maximális ára 8 korona, a pamuteczerné (915 m.) 8 korona, a gyula dobozokint 10 fűnér. Or kgr. buza ellenében egy csomag dohányt vehet, 10 kgr. buza ellenében egy orsó gyapoteczernát.

Harminez kgr. buzárért 1 kgr. felsőbört vagy 1 kgr. löszerszámóbort adnak. A löszerszámóbort ára 16 korona, a cipőfelső rész ára 16 korona különként. Ötven kgr. buza ellenében vehet 1 kgr. talpbort, a melynek a maximális ára 14 korona.

Száz kgr. buza ellenében vehet egy pár cipőt, a maximális ára 75 korona, vagy egy méter posztót, a csúkaszurke I. minőségű szövet métere 45, a sötétszínű II. minőségű 25, a III. minőségű 22 korona méterenkint.

Kétszáz kgr. buza ellenében vehet egy löszerszámót, amelynek a maximális ára borból 110 korona, kötélből 62 korona. Ötszáz kgr. buzárért vehet szekert, amelynek a maximális ára 850 korona. Ezek oly előnyös feltételek, amelyeket minden gazda kihasználhat.

Fenti árak eladása az igényjogosultak részére a polgármester által megjelölt elrusító helyeken történik.

A hódsági járás.

Mielőtt tulajdonképeni témánkhoz kezdünk, kell hogy ismertessük olvasóközönségünkkel ezen járás közséjét. Bács Bodrog vármegye hódsági járasa a következő közséjéből áll: Bács, Bacsujfalu, Bogyán, Dorney, Szentfűlöp, Hódság, Bácsordas, Lütomos, Paripás, Pinczéd, Militics és Vajsza. A járás székhelyén, Hódságon csak az utóbbi idő óta lakik egy-két zsidó család, Szentfűlöpön nem lakik zsidó, a többi közséjben, kivéve Paripást, a hol 20-35 zsidó család lakik, alig van 3-4 zsidó család, így tehát az egész járásban alig találhat 100.

A minap lent jártunk Hódságon s az ottani vasútállomáson megpillantottunk egy 24 vasuti kocsiából álló különvonatot, amely telve volt zsidó családokkal, sok gyermek, asszony, öreg és fiatalabb pajesz zsidóval. Feltűnt nekünk, mit vesztegel itt ez a vonat. Erdeklődtünk egy vasuti tiszténél, aki megmagyarázta, hogy ezek bukovinai menekült zsidó családok akik a hódsági járásban voltak elhelyezve és most hazá, Bukovinába indítják őket. Megkérdeztük egy ott áldogáló menekültől, hogyan érzétek magukat ezen vidéken; a jámbor hit-sorsos az ő zsargon kijetésével annyit mondott „sehr güt daheim werds üns nicht e seu gehn“ (nagyon jó, otthon nem fog olyan jól menni).

Egy szegény fiatal asszony a nagy fáradtságtól hirtelen rosszul lett, egy pár ember kiemelte a kocsiból, bevitte a váróterembe, ahová orvost hívtak. Addig, míg az orvos megérkezett, a hódságiak minden jóval és trisztóval látták el a fiatal asszonyt. A kikerző orvos ellátta segéllyel a beteget, akit bevitték az utolsó kocsiába és a vonat elindult.

Hát itt álljunk meg egy percre — A hódsági járásban, amelynek lakossága tulajdonképen részben katolikus, negyvenötven menekült zsidó családot helyeznek el, akiket a lakosság szívesen tűr és mindennel ellát. Csak az volt a lakosság egyetlen panáza — ahogyan ezt megtudtuk —, hogy a menekülők a tej, tojás, túró árait tetemesen fölemelték. Ez ugyanis valószínűleg azért volt, mert sok helyen, miután zsidó ott nem lakik, rituális ételt nem kaphattak és ebből éltek. Úgy látszik ezek nem földhözragadt szegény emberek, hanem jobb módú családok voltak.

Kérdjünk állásan, fentiek megemlése után lehet-e itt szó vallási türelmetlenségéről, ahol zsidó felekezeti emberbarátokat így fogadják.

De van még telemíteni valónk a hódsági járásról. Ennek a járásnak derék lakos-

sága nemesak vallási türelmességéről, hanem emberbaráti szeretetéről is ismeretes és dicsőre méltó. A most megindult akcióban, az osztrák gyermekek nyaraltatásának ügye előmozdításában is első helyen ezen járás derék lakossága veszi ki részét, amennyiben eddig körülbelül 1000 gyermek befogadására jelemezett

A hadbavonult kisiparosok állami segélyt kapnak.

A károk összeírását országosan szervezni fogják.

Nagyarányu akciót indított meg a kereskedelmi miniszter, amelynek célja a hadbavonult iparosok szolgálatából eredt károk és veszteségek felbecsülése, hogy annak idején a háboru megszüntével a kisipar állami segélyezéssel újra talpraállítható legyen.

A miniszter szándékaihoz képest az Ipartestületek Országos Szövetsége fogja az összeírás országosan szervezni, az ipartestületek útján. Minden ipartestület összes tagjairól ki fog állítani egy kérdőívet, a melyben bennfoglaltatnak az iparos hadiszolgálatának adatai s főként az, mennyi kárt okozott neki a háboru s milyen segítséggel kezdhetné meg hazatérésekor újra az üzemet.

Egyet mindenesetre már most meg lehet állapítani. Hogy a kisiparnak apró szerszám, vagy forgatóke segélyen kívül a háboru után sem lesz másra szüksége, mint ami a háboruban hiányzott: anyagra.

A miniszternek s általában a kormány-nak tehát főként arról kell gondoskodnia, hogy a háboruból hazatérő iparosok rendelkezésükre — esetleg hitelben, a rokkantak pedig állami öntődképpen — iparuk újra való megkezdéséhez szükséges anyagot kapjanak elegendő mennyiségben.

HIREK

„Póttesteik színhelyén...”

A Pécsi Napló szombati száma a pécsi városi közgyűlésről szóló tudósításában a következőket írja:

A polgármesteri jelentés kapcsán annak tárgyalása előtt Nendwich Andor kir. tan., polgármester jelentésének mintegy kiegészítéséül a meleg elismerés hangján emlékezett meg a pécsi 19. honvéd gyalogezred, a pécsi 8. honvéd huszárezred és a Pécseni állomásozó bosnyák ezred pót kereteiről, azoknak a harsztereken és pótkereteik színhelyén teljesített kiváló szolgálatairól, melyet a haza és polgárság megvédése érdekében mindenkor kifejtettek, valamint a pécsi m. kir. esendörzsábrnyról és a pécsi katonai és polgári rendőrségről. Ezen élénk helyesléssel fogadott köszönetről a pécsi állomásparancsnokság útján a pótzászlóaljparancsnokok és a legénység is megfelelő módon értesítve lesznek

* **Birói kinevezések.** A király dr. Szondy István kir. törvényszéki jegyzőt a kulai kir. íbsághoz, dr. Mayer Béla zombori kir. járásbirósági jegyzőt pedig a zombori kir. törvényszékhez örökké kinevezte. Örömmel tesszük ezt a hirt közzé, mert mindkét kinevezés arra alkalmas és buzgó férfiú palát. Hosszú idő után végre két eset, amikor helyben is talákozott a betöltendő állásokra alkalmas biró ember.

* **Ebéd az érsek tiszteletére.** Dr. Várady L. Árpád kalocsai érsek tiszteletére csütörtökön 24 terítéku díszebéd volt. Az ebéden Körömczy Ernő apát-plébánoson mint házigazdán kívül részt vettek: dr. Várady L. Árpád kalocsai érsek, dr. Horváth Győző püspök, Révay Tibor kanonok, dr. Balogh Ernő főispán, dr. Margalits Ede ny. egyetemi tanár, miniszteri tanácsos, dr. Eperjessy Béla kuriai bíró, Kleiner Lajos polgármester, dr. Konnyovits Dávid országgyűlési képviselő, Scultéty Ferencz alispán, Sztrilics Zsigmond városi bizottsági tag aki most vette tel a bérmlás szentségét és akinek bérmatya Körömczy plébános volt, számos plébános és hitoktató. A magas vendég, az érsek jobboldalán dr. Balogh Ernő főispán, a baloldalon dr. Margalits Ede miniszteri tanácsos ült.

* **Az érsek adománya.** Dr. Várady L. Árpád kalocsai érsek a Szociális Misszióknak 2000 koronát adományozott, főképen a csecsemővédelem támogatására.

* **Városi közgyűlés.** Zombor szabad királyi városi törvényhatósági bizottsága 1918. évi június hó 10 én (hétfőn) délután 4 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tartja, mely 96 pontból álló tárgysorozatból áll.

* **A topolyaiak a kormány-nál.** Dr. Balogh Ernő főispán pénteken reggel Budapestre utazott, hogy a topolyaiak küldöttségét a kormány elé vezesse. A küldöttség, melynek élén dr. Fratrisevics István főszolgabíró áll, birtokvásárlási ügyben megy a kormány elé.

* **Halálozás.** Június hó 7-én reggel 5 órakor halt meg Zomborban Spitzer Jakab Bernát tekintélyes kereskedő 78 éves korában. Temetése vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz. A megboldogultban dr. Spitzer István Bács-Bodrog vármegyei tiszti fő-orvosa és Spitzer Sándor jóhírnevű nagykereskedő, keresk. és iparkamarai kültág, édesapjukat gyászolják.

* **A zombori hadigondozó népiroda** szerződéses viszonyban lévő egy férfiszabó iparos a Népiroda által kiállított utalványok ellenében díjmentesen eszközöl ruhaátalakítási és javítási munkálatokat és díjmentesen készít új öltönyöket, illetve ruhadarabokat, az esetben, ha az igénylő az anyagot és a hozzávalót rendelkezésére bocsátja.

* **Mennyi zsirt szolgáltatott be a Bácska?** Bácsország a hadsereg zsirellátása céljára önkéntes felajánlás folytán 1,330,000 kilogramm zsirt szolgáltatott be.

* **Sport.** A 26. vadászászlóalj — Apatini önkéntes iskola barátságos futbal mérkőzése nagy érdeklődés mellett folyt le a zombori sport egylet pályáján. A játékok kezdetén a két csapat egyenlő erejűnek látszott, de az apatini önkéntes iskola csapata csakhamar felülkerekedett és mindvégig győnyőru összjátékkal 10:1 arányban győzött. A 26. vadászászlóalj csapata gyors lerohanásokkal sokszor hozta szorult helyzetbe az önkéntesek kapusát, de a helyzetet a csatárok nem tudták kihasználni. A mérkőzés mindvégig érdekes volt és a közönség lelkesen ünnepelte a játékosokat. Felülizettek: Böröcz 10 K. Waland 1 K. Peesena 2 K. Schüssler 2 K. Vági 20 K. Neumann 8 K. Sebők 10 K. Gonda Sándor 2 K. Breier 2 K. N. 2 K. A mérkőzésen belovolt 467 kor. 40 fűlér, ebből jótékony célra juttatott a vezetőség 260 koronát.

* **Intézkedések az aratásra.** A földmívelésügyi miniszter értesítette Zombor város tanácsát, hogy az, aki mint toborzó vagy másnak gazdaságában teljesített gazdasági munkára munkásokat kíván toborozni, illetve szerződöttni, erre előzetes engedélyt kell szereznie. Az engedélyt

a törvényhatóság első tisztviselőjének javaslatára a földmívelési miniszter adja meg, aki felhatalmazást adhat a polgármesternek, hogy az engedélyt saját hatáskörében kiadhatja. Az engedély bármikor indokolás nélkül visszavonható. A toborzó gazdának kézpénzben vagy elfogadható értékpapírban biztosítékot kell letenni, amely annak a biztosítására szolgál, hogy a toborzó gazda vállalt kötelezésekét úgy a munkásokkal, mint a munkaadóval szemben eleget tesz. Az a toborzó gazda, aki engedély nélkül foglalkozik munkások fel fogadásával, kihágást követ el és súlyosan büntetettik.

* A közg. biz. ülések elhalasztása. Zombor város és a megye közg. biz. ülése a kalocsai érsek itt tartózkodása miatt i. hó 14. ére halasztatott el.

* Az érsek és az osztrák gyermekek nyaraltatása. Várady L. Arpád kalocsai érsek ékes tanujelét adta áldozatkészégének. Kijelentette, hogy saját költségén 40 osztrák gyermeket fog nyaraltatni Bácskában. A nemes példát igen sokan követhetnék.

* Újabb vasuti díjmelés. A kormány az államvasutakon az osztrák kormánnyal egyetértőleg a tarifák újabb felemelése mellett döntött. A tarifaemelés tervezete már elkészült és legközelebb a tarifabizottság szaktanácskormánya elé kerül. A tarifaemelésről csak annyit tudnak, hogy igen lényeges emelés fog bekövetkezni.

* Ásványvizes üres palackok gyűjtése. A cs. és kir. közös hadügyminiszter úr a hadbavonult katonákat ásványvizzel igyekszik ellátni, hogy különösen azok a helyeken, ahol kifogástalan ivóvíz rendelkezésre nem áll, élvezhető és egészségügyi szempontból kifogástalan ásványvizet biztosíthatjon hadsereg számára. A hadvezetőségnek ez a törekvése azonban nehézségekbe ütközik, melyek között első helyen áll az ásványvizes töltésére alkalmas palackok nagy hiánya, mivel az üveg gyárak termelése a háborús viszonyok következtében jelentékenyen csökkent. Tekintettel arra, hogy az ásványvizes rendezés szállításhoz a hadviselésnek fontos érdekei fűződnek, a hadügyminiszterium annak a kívánásának adott kifejezést, hogy országos mozgalom indítsák az ország területén található üres ásványvizes palackok összegyűjtésére. A hadügyminiszter a megindítandó gyűjtés sikerére nézve biztató körülményeknek tekinti, hogy használt régi tárgyak összegyűjtésére eddig nagyobb figyelemmel nem fordulhattott ennél fogva meg van minden valószínűség arra, hogy az országban nagyobb mennyiségű üres és ásványvizes palack hever használhatatlanul, amelyet tulajdonosaik megfelelő ellenérték fejében szívesen beszovaltatnának. Az így összegyűjtött üres üvegek árát a hadvezetőség megtéríti készpénzben.

* A hadügyminiszterium budapesti irodája. A magyar közgazdasági érdekeltség részéről számos esetben panasztétett a hadügyminiszteriummal, hogy az osztrák czégek, ha valamely katonai szállítási ügyre vonatkozólag felvilágosítást óhajtanak nyerni, Bécsben a hadügyminiszteriumnál közvetlenül járhatnak míg a magyar czégek csak körülményes levelezés és aktaváltás útján kaphatják meg

a szükséges felvilágosításokat. Hogy ez a viszály állapot megszűnjék, a hadügyminiszterium a katonai, gazdasági és szállítási ügyekre vonatkozólag Budapesten tájékoztató irodát szervezett, amely már a legközelebbi napok folyamán megkezdi tevékenységét. E hivatalnak célja az, hogy a feleket felvilágosítsa, hogy ajánlataikkal mely katonai hatóságot kell megkeresni, hogy őket az egyes czikkekre vonatkozólag tájékoztassa és nekik a szükséges nyomtatványokat rendelkezésükre bocsássa. A hadügyminiszterium tájékoztató hivatala a magy. kir. kereskedelmi muzeum helyiségében Budapest, V. Akadémia-utca 3. szám alatt van elhelyezve.

* Hirlapkézbesítés. A postahivatal kénytelen június hó 1-től további intézkedésig a külön hirlapkézbesítést bezünetelni, mert a női hirlapkézbesítők nagy része a szolgálatból kilépett és pótlásra senki sem jelentkezett. A hirlapokat a levélkézbesítők kézbesítik. Intézkedés történt, hogy a belvárosi hirlapokat reggel fél kilenc óráig megkapja.

* A tűzifakészletek összeírása. A napokban érkezett le Zomborba a belügyminiszter leírata, amellyel a városban található tűzifakészletek összeírását rendeli el. A rendelet értelmében a készletek összeírását július hó 1-ig be kell fejezni, hogy a miniszteriumnak megfelelő ideje legyen a található tűzifakészletek szétosztására. Ugyanígy rendelkezés történtik a szénkészletek összeírásánál és szétosztásánál is. Ez az összeírás összefüggésben van a pénzügyminiszteriumban készülő törvényjavaslattal, amely szerint a fa és szénkészletek meg fogják adózni. Az összeírás az új adónak alapjául fog szolgálni.

* A bácskai kis-vasutak. A Bácsmezei Gazdasági Egyesület gyűlésén egyhanguan elfogadták egy határozati javaslatot az egész vármegyének kis-vasutakkal való behálózására. A terv szerint a vasutak a báró Vojnichok, Lelbachok, Ungárok és Szemzők értékes birtokait kapcsolná be elsősorban a hálózatba Szabadka, Zobnatica, Angyalbani, Gyulafalja és Kerény községeket érintő vonalak megépítésével. Egyébként újabb — az is a pénzhiány jele — az egész országban mindenfelé tervezetik harmadrangú, keskenyvágányú vasutak építését. Az igazon állatok hiányának pótlására is ez látszik a legjobb megoldásnak.

* Államosítják a mozikat. A kereskedelmi miniszter magához hívatta a filmgyárak képviselőit és közölte velük, kényszerátvétel útján egyesíteni akarja vállalataikat. A kormány az összes filmgyárakat állami kezelés alá akarja venni, illetve azt akarja elérni, hogy az állam részvétele mellett kényszerátvételbe lépjenek, a filmfelvételeket és filmszállításokat egyesítéses termelési és forgalmi elvek alapján intézzék. A kényszerátvételbe való tömörülés tulajdonképpen a mozgóké államosítását, illetve várositását, valamint községecsítését jelenti. A kormány a községi jövedelmek fokozása érdekében a mozgóké a községi javára akarja hasznosítani. A terv szerint a mozgóké csak községi koncesszió alapján játszhatnak és a koncesszióért a vállalkozók a községnek a jövedelem tekintélyes részét átengedik. A másik megengedés az volna, hogy a községnek maguk tarthassanak fenn mozgósínházakat.

* Négy heti üdülő-szabadság — a harcstérről. A hádseregparancsnokság elrendelte, hogy a háború kezdete óta megszakítás nélkül a harcban álló gyalog és gyalogosított lovas legénység felét felváltva az arcvonalból 8 hónap tartamára kivonják, hogy a hádseregkörletben a kiképzési csoportoknál, mint kiképzési osztatok a menetalakások stb. harctéri tapasztalatokkal bíró oktatói működhessenek. A harcól vonalból három hónap tartamára visszavont legénység a saját kérelmére a jelzett idő alatti négy heti üdülő szabadságot lehet engedélyezni. A szabadság lejártá után a szabadságottak közvetlenül azokhoz a kiképzési csoportokhoz kötelesek bevonulni, amelyekhez a három hónap tartamára beosztották őket.

* Cséplőgépek és fűtők felmentése. A honvédelmi miniszter 10.400 eln. Mga. szám alatt kiadott rendelete értelmében a cséplőgépek és fűtők a folyó évben is dec. hó 31-ig felmentetnek. A felmentések végrehajtását illetően a mult évi 11.000 eln. rendelet határozmányai — kevés módosítással, illetve pótlással — érvényben maradtak. Ezek közül a gazdaközönséget főképp az érdekli, hogy a felmentettek ellenőrzése a folyó évben még szigorúbb lesz. A tudnivaló, hogy a felmentett legénységet a felmentés megkezdése előtt a parancsnokság kioktatja. Felmentésre általában annak van igénye, aki ilyen címen tavaly is tel volt mentve. Természetesen ez magában véve még nem elég a felmentéshez, mert a jogcímet igazolni kell. A végrehajtás részleteiről a város hatóságát tájékoztatta a miniszter abból a célból, hogy az érdekelteket kioktassa.

* Az Intim kabaré művészi eseménytel gazdagította a budapesti saíson. Egy rendkívül hatásos drámai játékban fellépetti estéknél Beregi Oszkárt, a nemzet nagy művészt, aki leghatalmasabb szerepét játsza el olyan sikerrel, amely a forró Beregi-esték sorozatában is ritkaság számba megy. A Beregi-darabon kívül három nagyszerű ujdonság megy, a Monte Christo című vígjáték Békeffy Lászlótól, egy poétikus daljáték: „Három piros róza”, melyet Erdősi Dezso írt, továbbá egy amerikai szkecs. „Utolsó percig... Az új műsor keretében színterül magánzámok egytől-egyig pompásak. A kabaré teljes művészgárdáját ünnepli a közönség, különösen Szeless Elzát, Greguss Margitot, Fenyő Irmát, Mészáros Alajost, Abonyi Gézát, Bálint Bélát, Virágh Ferencet, stb. Vidékiek Budapesten nem tölthetik el jobban estéjüket, mint hogy az Intim Kabareba (Teréz-körút 46.) mennek.

Cipőjegy nélkül szállítható aratópapucs

dupla vízmentes impregnált vitorlavásznóból, fatappal **K 8.30**—
Nagyobb rendelésnél engedmény. —
-- Különböző színdalok. --

SCHÖNFELD, munkás-bakanos

----- raktár -----
BUDAPEST, Vilmos császár út 43.

STERNBERG

Beszélőgépei
a legjobbak!

Többséres kitűnő hangu, leg-
újabb rendszerű . . . . . K 150.—
Ujjalálmányú tölcsermélküli
„Etofon“ beszélőgép be-
csukható telővel a legalké-
lelesebb . . . . . K 300.—

BUDAPEST, VII., RAKOCZI-UT 60. szám. saját palota.

Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

